

„Barangolás Ábel rengetegében”

Tanulmányi kirándulás Erdélyben a nemzeti összetartozás jegyében

Köszönjük a lehetőséget a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt-nek s Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzatának, hogy utunkat támogatták.

Az előkészítő foglalkozások után végre elérkezett a várva várt nap. 2012. szeptember 17-én, hétfőn korán reggel, még szinte éjszaka volt, amikor egyre nagyobb és nagyobb tömeg kezdett el gyülekezni az iskola előtt. Kissé nehézkes bepakolás után érzékeny búcsút vettünk szüleinktől. A beszállás előtt Kati néni máris a személyi igazolványok bemutatásával nyaggatott bennünket. Mindenki csak az úti okmányai bemutatása után szállhatott fel a buszra. Néhány mondatos eligazítás után útnak indultunk. Szüleink hosszasan integettek utánunk. Négy tanárunkon kívül két sofőr és egy idegenvezető kísért bennünket. Csak mentünk, csak mentünk, mentünk, s már órák óta mentünk, mikor végre megérkeztünk első megállókhhoz, ami a határtól pár kilométerre lévő Berettyóújfalu volt. Elvégeztük sürgős szükségleteinket, s már indultunk is tovább. A határon Ottó bácsi, az idegenvezetőnk figyelmeztetett bennünket, hogy ne beszélgessünk, és ne is nevetgéljünk, amikor a határőr felszáll a buszra.

A gyors határátlépés után szinte észre sem vettük, hogy megérkeztünk utunk első állomására, Nagyváradra. Egy gyönyörű templom mellett szálltunk ki a buszból, majd be is léptünk Nagyvárad egyik legszebb katolikus templomába, amit az alapítóról, Szent Lászlóról neveztek el. A templom múzeumában megtekintettük Szent László hermáját, más néven ereklyetartóját, amiben koponyájának egy kis csontját tárolják. Megtudtuk, hogy a koponya többi része Győrben látható. A székesegyház udvarán elkészült első csoportképünk a híres uralkodó szobra előtt. Utunkat Nagyváradon sétával folytattunk. Elsétáltunk Ady Endre szobrához, ahol Hartai Kriszti mesélt nekünk a nagy költőről. A szobor mögött áll a „Müllerei”, az a cukrászda, amely Ady Endre kedvenc szórakozóhelye volt a városban. Itt található jelenleg az Ady Emlékmúzeum. Jó kis sétát tettünk a Körös-parti város belvárosában, így megtekintettük a Szigligeti Edéről elnevezett színházat, s Ady Endre és Léda első találkozásának színhelyét, az EMKE kávéházat. Majd áthaladva a Körös feletti hídon, megcsodáltuk a Városházát, s a Fekete Sas Palotát. Buszra szálltunk, s a következő pihenőhely a Király-hágónál volt, amit Erdély kapujának is neveznek. Rövid buszozás után Csucsánál megtekintettük a Boncza-kastélyt, ahol Korsós Matyi elszavalt egy szép Ady-verset. Másfél órás buszozás után Kalotaszeg egyik legszebb településére értünk, ahol Vasvári Pál kopjafáját koszorúztuk meg. Éva néni mesélt az 1848-as forradalom és szabadságharc híres személyiségéről. Innét néhány

lépésre van a Körösfő híres református temploma, ahol a kalotaszegi hímzést is megcsodálhattuk, valamint a kazettás mennyezet készítéséről is mesélt nekünk Ottó bácsi. Késő délután érkeztünk meg Marosvásárhelyre, ahol buszos körutazást tettünk a belvárosban. Furka Panna tartott rövid ismertetőt a Kultúrpalotát díszítő zsolnai cserepekről, majd buszos városnézésünk során megtekintettük a Teleki Tékát, a két Bólyai szobrát. Ekkor már eléggé elfáradtunk, de szállásunktól még messze voltunk. Késő este éhesen és fáradtan érkeztünk meg Oroszhegyre, Csepel testvértelepülésére. A házigazdák nagyon kedvesen kaláccsal és finom vacsorával fogadtak bennünket. Jól esett megpihenni a szép, kellemes szobákban.

2.nap

Másnap reggel kissé nehézkes volt a felkelés, hisz előző nap nagyon elfáradtunk. A bőséges reggeli után azonban jó hangulatban indultunk el a közeli településre, Szejkefürdőre. Itt rövid ismertetőt hallgattunk meg Havalda Nikitől a borvíz keletkezéséről és jótékony hatásairól. Néhányan meg is kóstolták ezt a furcsa ízű vizet. Ezután tovább sétáltunk Orbán Baláznak, a hely híres szülöttjének birtokára. A híres Székelykapuk között sétáltunk el, melyeket Orbán Balázs sírja elé állítottak, s amelyből az utolsó kapu az övé volt. Ottó bácsi hosszasan mesélte nekünk a székelykapuk keletkezését, készítését, díszítési módját, s ennek az emlékműnek a létrehozását. Ezután a kapuk között tovább sétáltunk. Itt található a néprajzkutató, Orbán Balázs síremléke, amit meg is koszorúztunk, miután Fazekas Bea, Korcsmáros Évi és Smidrócki Réka a híres néprajzkutató műveiből olvasott fel részleteket. Megtudtuk, hogy a szabadságharc bukása után a magyar emigránsokat segítette szállással és munkahellyel. Jókai székely tárgyú regényei alaptörténetét tőle hallotta először.

Ezután Székelyudvarhelyre látogattunk. Itt első állomásunk az Emlékezés Parkjában volt, ahol tanáraink kis játékkal örvendeztettek meg bennünket. A parkban 13 szobor található. Néháynak letakarták a feliratát, s nekünk papírral, és ceruzával a kezünkben fel kellett írunk a felismert történelmi személyek nevét. Nem volt könnyű feladat. Szabó Dani nyerte a versenyt, hisz ő a nyolcból 6 személyt ismert fel. Idegenvezetőnkől megtudtuk, hogy az Emlékezés Parkjának megálmodója és létrehozója a Székelyudvarhelyért Alapítvány, melynek elnöke Szász Jenő polgármester volt. Székelyudvarhely központjában 2004. május 24-én avatták föl ezt a parkot. Ez a park a közös magyar-székely történelem 13 kiemelkedő alakjának emlékét őrzi, s mára már ez a hely a helyiek és a magyarok zarándokhelyévé vált.

Ez a város az Udvarhelyi-medence gazdasági és művelődési központja. Hargita megye második legnépesebb városa. Ezután elsétáltunk a 82-es gyalogezred hősi halottainak emléket állító bronzból öntött Vasszékely-szoborhoz, majd tanáraink meghívtak bennünket a közeli cukrászdába, ahol isteni sütitet és fagyikat ettünk. A Millenniumi emlékmű megtekintése után a városnézést a buszból folytattuk. Megmutatták nekünk a városháza épületét, s a híres ortodox templomba is be szeretünk volna menni, de sajnos az zárva volt.

Ezután visszabuszoztunk Oroszhegyre. A Petőfi Sándor Általános Iskolában az a nap volt a második tanítási nap. Mivel 1 óra felé érkeztünk meg, ezért már nem sok gyermek tartózkodott ott. Az ajándékok átadása után a műfüves focipályára mentünk, s barátságos mérkőzést vívtunk az ottani hetedikesekkel. A lányaink nagyon lelkesen szurkoltak nekünk, s Márti néni az oroszhegyi gyerekeket is szurkolásra biztatta. Ezután egymást követték a skandáló, lelkesítő versikék. Voltak kisebb sérüléseink, de győztünk. De jó lenne, ha nekünk is lenne egy ilyen lelátóval is rendelkező műfüves pályánk! Az igazgató úr mesélt nekünk a falu életéről, az iskoláról. Sok érdekes dolgot megtudtunk.

Például, hogy ott 10 jeggyel osztályoznak. Megdöbbenett, hogy megtudtam, hogy a gyerekek jelentős része a tanítás után megy a földekre dolgozni, vagy az állatokat rendben tartani. Nekik is vizsgázni kell 8. osztályban, mint nekünk, s legalább hatost el kell érniük, hogy átmenjenek. Hetente sokkal több órájuk van, mint nekünk. Ez gáz! Megtekintettük az iskola sportszarnokát, néhány tantermet, a tanári szobát, s még az óriási naplóbá is betekinthettünk, és beszélgethettünk a 7. osztályos gyerekekkel is.

Ezután átsétáltunk a Bójte Csaba által szervezett Tamási György Szeretetotthonba. Bójte Csaba egy ferences rendi szerzetes, aki Erdélyben a nehéz sorsú gyermekek támogatója. A szegény, nehéz sorsú, hátrányos helyzetű gyerekek töltik itt az idejüket. Nagyon örültek a sok ajándéknak, amit vittünk nekik. Az otthon vezetője mesélt nekünk az intézményről, s az udvaron kicsit játszottunk a gyerekekkel, majd ők két igen megható dalt énekeltek nekünk. Nagyon szívet szorongató érzés volt látni ezt a sok kedves, de nehéz körülmények között élő gyermeket.

Ezután kis uzsonnára visszatértünk a szálláshelyünkre, majd elindultunk hegynek felfelé az oroszhegyi kilátóba. Néhány nagyobb iskolás fiú kísért el bennünket. Megcsodáltuk a táj jellegzetes növényeit, a gyönyörű kilátást, s néhány önállóan hazafelé tartó tehénnel is összebarátkoztunk. Este már várt bennünket a háziasszony, s igen kiadós vacsorával csillapítottuk éhségünket. Kicsit beszélgettünk a háziakkal az életükről, munkájukról, szokásaikról, s még fel sem ocsúdtunk, amikor el kellett indulni a falu Művelődési házába. Ott Éva néni és Kati néni bombázott bennünket kérdésekkel az eddig látottakról és hallottakról. A sötétben a szálláshelyünkre sétáltunk, s jöhetett az esti szórakozás.

3.nap

Ezen a napon korán reggel indultunk, mert nagy út várt ránk. Nagyon fura, de egyben érdekes is volt, hogy hosszú ideig az úttesten sétáló teheneket kellett követnünk, mert azok úgy kovályogtak buszunk előtt, hogy nem tudtuk megelőzni őket. Kíváncsian vártuk azt a sok szép látványosságot, amiről tanáraink már előzetesen meséltek nekünk. Első állomásunk Máréfalva volt, a kis falu, amely arról nevezetes, hogy itt gyönyörű székely kapuk sokaságát lehet látni. Idegenvezetőnk elmesélte nekünk ezen mesterművek díszítés módját, a faragást, illetve a festést. Egy-egy ilyen kapu akár egy millió forintnyi leibe is belekerül. Megtudtuk azt is, hogy a kapukon kis faragványokkal jelzik - vödör, ásó, lapát -, hogy tűz esetén kinek mit kell vinnie a tűzoltáshoz. Majd néhány kilométerrel odébb, Homoródfürdőn, a Lobogó - forrásnál álltunk meg, ahol ismét megkóstolták néhányan a gyógyvizet. Tolvajos-tetőnél megálltunk a hármaskeresztnél, ahol rövid történelem órán megtudtuk, hogy itt verték meg a csíki katolikus székely fiatalok a reformációt erőszakosan terjesztő János Zsigmond ellenük küldött seregét. Az itteni győzelem emléke tartják a csíksomlyói pünkösdi misét és búcsút. Tolvajos-tetőn három nagy kereszt áll 896, 1896 és 1567-es évszámokkal a honfoglalásra, Márton Áron születésére és a János Zsigmond seregén aratott győzelemre emlékeztetve. Majd Csíksomlyóra érkeztünk, ahol a kegytemplomba látogattunk el. Megtudtuk, ha megérintjük a Szűz Mária szobor lábát, és kívánunk valamit, akkor a kívánságunk teljesülni fog. Sokan megérintették a szobor lábát. Mádéfalván megnéztük az 1764-es veszedelem emlékművét.

Hosszas utazás után, hegyen-völgyön keresztül eljutottunk a várva várt Gyilkos-tóhoz. Horváth Viki út közben elmesélte a tó keletkezésének a legendáját. Ezután gyalogosan kirándultunk a tó körül, s közben elfogyasztottuk ebédünket. Majd hosszú, de csodálatos túra következett a Békás-szorosban. Káprázatos képződmények, sziklák között haladtunk el, s mellettünk hallhattuk a patak vízének

csobogását. Szemünk már szinte káprázott a sok gyönyörűséges látványától. Láttuk a magyarok hidját is, s a Pokol tornácának nevezett, kissé félelmetes sziklaképződmények között is áthaladtunk. Sziklákon ugrálva fényképeztünk, s a bazársoron emléktárgyakat, ajándékokat vásároltunk. Hazafelé megálltunk Maroshévízen, ahol megkoszorúztuk Urmánczy Nándor, volt országgyűlési képviselő szobrát, majd visszafelé megálltunk a zeteváraljai Küküllő-gátnál, mely a közeli Székelyudvarhely vízellátását biztosítja. Este már igen fáradtak voltunk, de a finom vacsora után újult erővel indultunk az oroszhegyi iskolásokkal közös táncestre. A falusi kisfiúk és kislányok vidáman, gyönyörű népviseletben táncoltak nekünk. Itt vidám székely népdalokat és táncokat ismertünk meg. Mi is dalra fakadtunk és táncra perdültünk. Persze ezek a tánc lépések nem voltak olyan könnyűek, de a zene csak-csak megtette hatását. Ezután kissé fáradtan, de viszonylag korán le kellett feküdnünk, mert másnap fél 7-kor útnak indultunk.

4.nap

Csütörtökön ismét sötétben indultunk el, de most hazafelé. A falu lakói azonban fenn voltak, s a diákok is útnak indultak már a távoli középiskolákba. Elköszöntünk Oroszhegytől, s a házigazdáinktól. Első állomásunk Farkaslaka volt, ahol Tamási Áronról, híres írónkról emlékeztünk meg, s megkoszorúztuk síremlékét. Majd a Trianoni emlékművet is megtekintettük. Ott Ottó bácsi kiselőadást tartott a történelmi eseményekről. Korond volt a következő megálló, ahol Józsa János bácsihoz tértünk be egy kis időre. Ő kedvesen mesélt mesterségéről, a mázas edénykészítés csínjáról-bínjáról. Megnéztük a műhelyét, s a boltjában ajándékokat is vásároltunk. Csodálatosak voltak ezek a cserépedények. Nem véletlenül kedvelik ezeket a világ minden táján. A korondi piacon sok érdekes népi tárgyat láttunk. Rövid utazás után Parajdon, a sóbányában találtuk magunkat. Néhány órát töltöttünk itt, s nagyon tetszett nekünk ez a mesterségesen kialakított gyógyászati központ. Érdekesnek találtuk, hogy itt egyszerre lehet gyógyulni, szórakozni, sportolni, akár imádkozni, és még múzeum is található ebben a sóbarlangban.

Mire utunk utolsó állomására, Kolozsvárra érkeztünk, az eső is elkezdett esni. Így a város egy részét csak buszból tekinthettük meg. De a rossz idő sem akadályozott meg bennünket abban, hogy a Fellegvából letekintsünk a városra. Majd a Belvárosban Mátyás király szülőházához sétáltunk el, amely ma Képzőművészeti Főiskola. Itt megtekintettük a Bocskai - emléktáblát is. Ezután a klasszicista stílusban épült Szent Mihály - templommal ismerkedtünk meg, ami egy csodálatos építmény. Ottó bácsi ismét történelmi betekintést nyújtott nekünk a város múltjáról, a templom építéséről, részeiről, stílusjegyeiről, a város és Mátyás kapcsolatáról. A monumentális Mátyás szoborkomplexum előtt ismét csoportképet készítettünk. Később a szakadó esőben elsétáltunk a Házsongárdi temetőbe, ahol megemlékeztünk híres nagyjainkról (Apáczai Csere Jánosról, Kós Károlyról, Dzsida Jenőről), akik itt vannak eltemetve. Verssel róttuk le tiszteletünket sírjaiknál. Hosszú utazás után ismét magyar földre értünk. Berettyóújfaluban finom gulyás vacsorával zártuk ezt a remek, élményekben gazdag négy napot. Hosszú utazás után éjfél tájban fáradtan, de boldogan értünk haza.